

Πολλαπλές αφηγήσεις αποτίμησης
των διαφοροποιημένων δράσεων των ΔΕΝ στην κοινότητα
2014-2015

“ΔΕΝεξελισσομαστε!”: Η στόχευση για τις διαφοροποιημένες δράσεις στην κοινότητα

Οι στόχοι της δράσης όπως εκφράστηκαν τον Σεπτέμβριο 2014 κατά τη φάση σχεδιασμού του νέου κύκλου των διαφοροποιημένων δράσεων των ΔΕΝ:

Σχολική κοινότητα (εξέλιξη κοινής δράσης ΔΕΝ-Σχολής Χιλλ στην Αθήνα)

Εξελίσσοντας τη συνδιαμόρφωση της κοινής δράσης ΔΕΝ-Σχολής Χιλλ που ξεκίνησε τον Μάρτιο 2014, εστιάζουμε στο χτίσιμο συνθηκών που ενθαρρύνουν την ουσιαστική ανταλλαγή νέων διαφορετικών κοινωνικό-πολιτισμικών πλαισίων, σε συνεργασία με μια σχολική κοινότητα (εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς). Σκοπός είναι να αξιοποιήσουμε τη συνθήκη του ΠΕΜ ως ευκαιρία ανάπτυξης θεσμικής συνεργασίας (ΔΕΝ-Σχολή Χιλλ), και να διευρύνουμε τους ορίζοντες της δράσης των ΔΕΝ δράση γεωγραφικά (Θράκη-Αθήνα) καθώς και τη διαπολιτισμική συνύπαρξη μεταξύ νέους και ενήλικες.

Περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ (Οργάνη, Σάπες, Ίασμος, Σέλερο, Δροσερό, Εχίνος, Εύλαλο):

Θεωρούμε ότι το κάθε περιφερειακό ΚΕΣΠΕΜ λειτουργεί ως ένα κύτταρο της τοπικής κοινωνίας που το πλαισιώνει - με μέλη το διοικητικό του προσωπικό, τους εκπαιδευτικούς του, τους μαθητές και τους γονείς τους. Πολλοί νέοι των περιφερειακών ΚΕΣΠΕΜ έχουν συμμετάσχει από το 2011 σε θερινή δράση των ΔΕΝ, ή σε μερικές περιπτώσεις σε χειμερινή δράση, όπως στον Ίασμο και στο Σέλερο.

Σκοπός μας φέτος είναι η ενεργή συμμετοχή της δράσης των ΔΕΝ στο θεσμικό πλαίσιο που την φιλοξενεί (ΚΕΣΠΕΜ) μέσω της ανάπτυξης συνεργασίας μεταξύ των μελών των επιμέρους κοινοτήτων των ΚΕΣΠΕΜ. Διευρύνουμε τη δράση των ΔΕΝ, αξιοποιώντας τη δυνατότητα να αναπτύξουμε μία σειρά από μικρής διάρκειας δράσεις σε όλο το φάσμα των περιφερειακών ΚΕΣΠΕΜ των Ν. Ξάνθης και Ροδόπης, σε συνεργασία με τις επιμέρους κοινότητες των ΚΕΣΠΕΜ (διοικητικό προσωπικό, εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς).

Τοπικές κοινότητες στους Δήμους Ν. Ξάνθης & Ροδόπης:

Στόχος είναι να χτίσουμε σχέση με δομές τοπικής αυτοδιοίκησης και δράση κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης στις τοπικές κοινωνίες σε συνεργασία με την κάθε δομή τοπικής αυτοδιοίκησης που το επιθυμεί. Διευρύνοντας τη δράση των ΔΕΝ, συνδεόμαστε με διαφορετικές τοπικές κοινωνίες εισάγοντας την μεθοδολογία της κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης σε θεσμικό επίπεδο. Σκοπός είναι να “φυτέψουμε σπόρους της δράσης των ΔΕΝ” στο ευρύτερο κοινωνικό πεδίο όπου ανήκει το ΠΕΜ, καθώς γνωστοποιούμε και ανοίγουμε τη δράση προς έναν ευρύτερο κοινωνικό κύκλο. Να συνδέσουμε ΠΕΜ και τοπικές κοινωνίες μέσω μιας δράσης εμπύχωσης νέων.

Τοπικές κοινότητες (συνεργασία με συλλόγους)

Στόχος είναι να απαντήσουμε συγκεκριμένα αιτήματα για δράση με παιδιά και γονείς από συλλόγους σε τοπικές κοινωνίες όπου έχουμε χτίσει μια πολύχρονη σχέση μέσω συνεργασίας σε δράσεις (όπως τον Σύλλογο Γυναικών Φιλίων και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γαλάνης). Σκοπός είναι να συνεχίσουμε να αναπτύσσουμε και να εξελίσσουμε το πάρε-δώσε μεταξύ ΔΕΝ και τοπικές κοινωνίες στις οποίες έχουμε χτίσει σχέσεις εμπιστοσύνης με γονείς και νέους, καθώς και να ενθαρρύνουμε μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ να προσφέρουν την εμπειρία που έχουν αποκτήσει στην κοινωνικό-πολιτισμική εμπύχωση στον τόπο τους, ως μέλη της τοπικής κοινωνίας.

Τοπικοί φορείς (διάφοροι)

Ένας απ' τους ευρύτερους στόχους των ΔΕΝ είναι να ενθαρρύνει την ανάπτυξη δεξιοτήτων που επιτρέπουν σε νέους και τις οικογένειές τους την ισότιμη και ενεργή ένταξη στο κοινωνικό τους περιβάλλον, αποθαρρύνοντας έτσι το βίωμα του αποκλεισμού. Με βάση αυτόν τον στόχο -και διευρύνοντας τη δράση των ΔΕΝ- θα ερευνήσουμε πιθανούς “κοινωνικούς-θεσμικούς χώρους” στο ευρύτερο πεδίο όπου μπορεί να αναπτυχθεί γόνιμη συνεργασία.

Η ματιά αποτίμησης του κυττάρου συντονισμού των δράσεων: “Η ελπίδα είναι ένα όνειρο που ξυπνά”

Έχοντας τους στόχους γνωρίζαμε πως για την υλοποίηση χρειαζόμασταν τους συνεργάτες μας, αγάπη για τον τόπο μας και μεγάλες ψυχές για να χωρέσουμε τη δράση αυτή στις ζωές μας κάνοντας την κτήμα μας. Αυτό ίσως μερικές φορές αρκεί για να πετύχεις τους στόχους σου. Δίνοντας πάνω απ' όλα την αγάπη σου, είναι επόμενο να συμπαρασύρεις νέους μικρούς-μεγάλους, κάθε ηλικίας, γονείς αλλά και να κάνεις τα πρώτα σου δειλά βήματα στην κοινότητα. Κάθε αρχή και δύσκολη, οπότε θα συναντήσεις δύσβατους δρόμους, όμως η ελπίδα είναι ένα όνειρο που ξυπνά. Δανειζόμενοι τα λόγια του Αριστοτέλη θα θέλαμε να επισημάνουμε:

« Ελπίδα σημαίνει πριν το τέλος. Πως μπορούν ανά πάσα στιγμή να συμβούν απίθανα πράγματα, απρόβλεπτα καλά, απρόσμενα θετικά, πριν το τέλος. Όταν δεν φαντάζει τίποτα καλό στον ορίζοντα κι όμως ελπίζεις γιατί έχεις επιθυμία, θέλεις και δεν δέχεσαι το τέλος, το τελειωτικό. Όχι ακόμα. Όταν όλα φωνάζουν πως δεν υπάρχει ελπίδα, κι όμως μέσα από τις στάχτες αρκεί μια μικρή σπίθα να αναζωπυρώσει και πάλι ολόκληρη φωτιά. Αυτή η μικρή ανυπολόγιστη σπίθα, είναι η ελπίδα.

Ελπίζεις γιατί υπάρχει αυτή η λεπτή γραμμή που χωράει όλο το κόσμο και εκεί μεγαλώνει ο κόσμος. Μαζί και η καρδιά μας, η ψυχή μας το είναι μας. Ελπίδα. Χρυσή κλωστή και κρέμεται η χαρά».

Με αυτά τα σοφά λόγια δίνουμε μια μικρή γεύση από τα συναισθήματα που μας έχουν κατακλύσει κάνοντας αυτή την αναδρομή από το τότε στο τώρα.

- Χριστίνα Τσιμούδη, Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος

Η ματιά αποτίμησης του κυττάρου εμφύχωσης των δράσεων

Ένα μεγάλο ταξίδι ξετυλίχτηκε μπροστά στα μάτια μας, γεμάτο πειρασμούς, δοκιμασίες, διλήμματα, αναζητήσεις, ονειρέματα, προσδοκίες, ανατροπές, προσπάθειες, χτισίματα, γκρεμίσματα, επιτυχίες, ανακούφιση, αναγνώριση, ικανοποίηση... Όσοι επέλεξαν να είναι συνταξιδιώτες στο καράβι του Δ.Ε.Ν. εύχονταν να είναι μακρύς ο δρόμος γεμάτος περιπέτειες και γνώση... όσες πιο πολλές ήταν, τόσο πιο ψηλά κάστρα χτίζαμε, τόσο πιο πλούσιο και ενδιαφέρον γινόταν το ταξίδι. Το Δενοκαράβι μας όπου έριχνε άγκυρα άφηνε σπόρους... κάπου έμειναν σπόροι γιατί κανείς ποτέ δεν τους πότισε, αλλού μεγάλωσαν και έγιναν δέντρα, αλλού ο δροσερός αέρας παρέσυρε καρπούς σε μέρη που το ΔΕΝ δεν έφτασε ποτέ και οι κάτοικοι άρχισαν να το αναζητούν... Το ταξίδι ξεπερνά και την πιο ζωντανή φαντασία, οι συνταξιδιώτες έγιναν Δενοοικογένεια και οι Δενοπεριπέτειες τους θα ηχούν στα αυτιά των Θρακιωτών για πολλαπλά χρόνια...

- Ελένη Αγγελίδου

Είναι πραγματικά υπέροχο να σκεφτεί κανείς το προχώρημα και την εξέλιξη που είχαμε σαν δράση, και μέσα από αυτό, σαν άτομα. Το μήνυμα του Δημιουργικού μας Εργαστηρίου μεταφέρθηκε πιο μακριά από όσο πιστεύαμε όταν πρωτοξεκινήσαμε λίγα χρόνια πριν, έτσι πετύχαμε πιστεύω για φέτος, τους στόχους που βάλαμε αρχικά και με το παραπάνω. Γίναμε όλοι ένα “μαζί” και σε αυτό καλέσαμε και ήμασταν ανοιχτοί σε προσκλήσεις και προκλήσεις. Πολλά, διαφορετικά και διαφοροποιημένα μέτωπα ανοίχτηκαν με σκοπό αυτό το “μαζί” να μοιραστεί και να πολλαπλασιαστεί. Μαθαίνουμε, ελυσσόμαστε, εξελισσόμαστε, ωριμάζουμε.

- Δήμητρα Αρμούτογλου

Με το άνοιγμα της δράσης φέτος προς τα έξω καταφέραμε να δείξουμε τον “πραγματικό πλούτο” και την “αξία” που έχουν τα Δ.Ε.Ν. ... Νιώθω ότι έχουμε πετύχει τους στόχους που είχαμε ορίσει για την φετινή χρονιά σαν δίκτυο συνεργατών, με βάση τα ακούσματα από την έξω κοινωνία... Μέσα από τα μεγάλα βήματα που κάναμε, τις πρωτοβουλίες και τις ευθύνες που πήραμε αλλά και από το αποτέλεσμα φαίνεται το μεγάλωμα και η ωρίμανση του καθενός μας ξεχωριστά. Χαίρομαι πάρα πολύ για την Σερρά που μεγάλωσε και εύχομαι να συνεχίσει να μεγαλώνει μέσα στην οικογένεια του Δ.Ε.Ν. ...

- Σερρά Αχμέτ Ογλού

Πιστεύω πως η φετινή χρονιά μας έμαθε πολλά διότι κάναμε πολλά βήματα, αποκτήσαμε πολλές εμπειρίες και ο καθένας μας είδε και έμαθε τα όρια του. Νιώθω πολύ τυχερή που είμαι κομμάτι των Δ.Ε.Ν. και κάθε μέρα νιώθω και σκέφτομαι την πραγματική αξία του, όπου αυτό δεν θα αλλάξει ποτέ.

- Φατός Αχμέτ

Η φετινή χρονιά ήταν ιδιαίτερα σημαντική συνάμα και πολύ διαφορετική. Το πλήθος διαφοροποιημένων δράσεων έδωσε περισσότερη ζωή και ενδιαφέρον για τη πορεία του προγράμματος του ΔΕΝ. Αφουγκραζόμενοι τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας, ακολουθήσαμε μια πορεία ενθάρρυνσης τοπικών φορέων να αναλάβουν οι ίδιοι πρωτοβουλία -δημιουργώντας οι ίδιοι ένα δίκτυο συνεργασίας- σχεδιάζοντας από κοινού δράσεις που προάγουν την υγιή σχέση μεταξύ των διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων στην περιοχή μας για έναν καλύτερο μέλλον. Τα ΔΕΝόσπιτο χτίστηκε με πολύ κόπο, τώρα χρειάζεται συντήρηση για να μην γκρεμιστεί.

- Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά

Βλέποντας τους στόχους που είχαμε θέσει φέτος, σκέφτομαι πόσα πολλά και δύσκολα μου φάνταζαν όλα αυτά στην αρχή της χρονιάς. Όμως τώρα -συνειδητοποιώντας πως οι στόχοι έχουν υλοποιηθεί όλοι- νιώθω μεγάλη ικανοποίηση και περηφάνια για αυτά που μπορέσαμε και καταφέραμε ως ομάδα, έστω και αν δεν μας ερχόντουσαν πάντα όπως τα περιμέναμε. Η φετινή χρονιά ήταν ένα μεγάλο “μάθημα” για τον καθένα ξεχωριστά, ωριμάσαμε, μάθαμε για τις ανάγκες των τόπων “μας” και πώς να διαχειριζόμαστε δύσκολες καταστάσεις - σκεπτόμενοι και πράττοντας ως ομάδα και όχι μόνο ως άτομα. Έμαθα και πήρα πολλά πράγματα από το ταξίδι μου στα Δ.Ε.Ν. και χαίρομαι βαθύτατα που μπόρεσα να συμβάλω και εγώ στα τόσα σημαντικά πράγματα που έγιναν φέτος (αλλά και τις άλλες χρονιές). Εύχομαι να συνεχίσω/να συνεχιστεί το ταξίδι του Δ.Ε.Ν. και πάντα με τόσο άξιους συνεργάτες.

- Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά

Έχοντας την ευκαιρία να συμμετέχω και να είμαι ένα μέλος του δικτύου του Δ.Ε.Ν, ένιωσα χαρά βλέποντας και βιώνοντας τη μεγάλη πορεία που έχει κάνει. Φέτος γίνανε πολλά και καινούρια ανοίγματα, έτσι είχαμε τη δυνατότητα να μάθουμε και να αφουγκραστούμε τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες των διαφορετικών τόπων και τρόπων και να συμβάλλουμε στο να ακουστεί η φωνή μας, αξιοποιώντας (και παράλληλα ανακαλύπτοντας και νέες) δεξιότητες και εργαλεία που είχαμε ή αποκτήσαμε. Ήταν η χρονιά που οι αισθήσεις μας ήταν ανοιχτές στο «κάλεσμα» και η ψυχή μας στην συνεργασία και την συνδιαμόρφωση.

- Φατμά Ιμπραήμκο

Διαβάζοντας τους στόχους των δράσεων της φετινής χρονιάς που υλοποιήθηκαν μέσω της διεύρυνσης των συνεργασιών των ΔΕΝ νιώθω μεγάλη χαρά και ικανοποίηση. Πάνω στην σπείρα του συμβόλου που αναπαριστά τις πολλαπλές αυτές δράσης στην κοινότητα βλέπω την απαρχή όλων αυτών στο βάθος κάποια χρόνια πριν. Θυμάμαι τις δράσεις αυτές όταν ήταν ακόμα σε μορφή σκέψεων, ιδεών και ονείρων. Ήμουν παρούσα όταν αυτό το ονείρεμα περίμενε με υπομονή να νιώσει έτοιμο να πάρει σάρκα και οστά. Νιώθω μεγάλη περηφάνια που συνέβαλα στην εμπύχωση του και ακόμη μεγαλύτερη που το χαρίσαμε στην κοινότητα που μας εμπιστεύτηκε.

- Αϊσέ Κιρατζή

*“Είμαι πολλοί
Γεννάω και πολλαπλασιάζομαι για να υπάρχω
Για να δημιουργώ
Αυξάνομαι
Στον αριθμό
Στο χέρι
Στο μυαλό
Είμαι ομάδα
Είμαι οικογένεια
Ο κόσμος μου φωλιά
Τον ακολουθώ
Στην πορεία
Στην πτήση
Στη σκέψη
Συνέχεια μαθαίνω
Δημιουργώ προκαλώντας
Πρώτα εμένα
Μετά το σμήνος μου
Αν σταθώ
Είμαι έτοιμος να σκίσω τους αιθέρες”*

Από το ποίημα “Οι Στυμφαλίδες Όρνιθες - Ομαδικότητα”, Τερατολογία, 2013.

- Αλεξία Πασαδάκη

Η φετινή χρονιά για μένα ήταν μια χρονιά που τα Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων έχτισαν όλα αυτά τα χρόνια, για να έρθει η μέρα να τη δουν. Μια χρονιά πολύπλοκη, γιατί όσο εξελίσσεται η δράση, αυτό συμβαίνει και σε εμάς τους εμπυχωτές, όσο απαιτητική γίνετε, τόσο η απαίτηση προς τον ίδιο μας τον εαυτό μεγαλώνει. Οι στόχοι μας καλύφθηκαν σε μεγάλο βαθμό, αλλά και όσα δεν μας ήρθαν όπως τα υπολογίσαμε, έχουμε πλέον την ωριμότητα να τα διαχειριστούμε και να αντλήσουμε γνώση από αυτά. Πάντα ως προς τις αρχές και τους ευρύτερους στόχους που δημιούργησε αυτό το εργαστήριο. Είμαι ευτυχής που συνέβαλα και χαίρομαι επίσης, που είχα συνεργάτες, οι οποίοι στήριξαν τις ιδέες και τα όνειρα που είχα.

- Μπετούλ Σιράκ